

נוהל מס' RS-01 מהדורה: 3	שם הנוהל: תקנות, פקוח, אכיפה - כללי	
	תפקיד: מפקח קרינה	כתב: זאב קציר
	תפקיד: ממונה לבטיחות קרינה	אישר: פרופ' עזרא אליאס

תוכן הנוהל:

כללי	RS-01-01
ארגון יחידת פס"ק	RS-01-02
קשר עם יחידת פס"ק	RS-01-03

שם הנוהל: תקנות, פיקוח, אכיפה- כללי	נוהל מס' RS-01-01
כתב: זאב קציר	מהדורה: 3
אישר: פרופ' עזרא אליאס	דף מס' 1 מתוך 2
תפקיד: מפקח קרינה	תפקיד: ממונה לבטיחות קרינה

1. מטרה

מטרת הנוהל הזה הוא לפרט את אופן הארגון המנהלתי והפקוח על העבודה בקרינה מייננת במדינת ישראל בכלל ובטכניון בפרט.

2. מסמכים ישימים

תקנות הרוקחים (יסודות רדיואקטיביים ומוצריהם) התש"מ 1980.
תקנות הבטיחות בעבודה "גהות תעסוקתית ובריאות העוסקים בקרינה מייננת" התשנ"ג 1992.

3. הגדרות

קרינה מייננת - קרינה אלקטרומגנטית או חלקיקית המסוגלת לייצר יונים באופן ישיר או בעקיפין, בעברה דרך חומר.

חומר רדיואקטיבי - חומר הפולט בעצמו קרינה מייננת.

מעביד - לרבות מחזיק במקום עבודה, עוסק עצמאי בקרינה או קבלן בצוע עבודות הקשורות בקרינה מייננת.

ממונה לבטיחות קרינה - אדם בעל ידע בבטיחות קרינה מייננת ובעל הסמכה מטעם מכון מוסמך להדרכה.

מכון מוסמך להדרכה - מכון בעל יכולת מדעית-טכנולוגית בנושא הגנה מקרינה מייננת שהוסמך בידי מפקח עבודה הראשי להדריך ממוני לבטיחות קרינה, עובדי קרינה ובודקי קרינה, לאחר שנועץ במנהל ובממונה.

המנהל - מנהל הכללי של הועדה לאנרגיה אטומית.

הממונה - הממונה על הקרינה במשרד לאיכות הסביבה.

מפקח קרינה - מי ששר העבודה והרווחה מינה אותו להיות מפקח קרינה בעניין התקנות שהוזכרו לעיל בסעיף 2.1

מעבדה מוסמכת לקרינה - מעבדה או מכון בעלי יכולת מדעית וטכנולוגית לבצוע בדיקות או שירותים בהגנה מקרינה בנושאים שונים במקומות עבודה ושהוסמכו בידי מפקח עבודה ראשי לאחר שנועץ במנהל ובממונה.

היתר - אשור שנתי שנתן הממונה, למתקנים/מעבדות בהם מתבצעים עבודות במקורות רדיואקטיביים ובמתקני יוצרי קרינה מייננת.

שם הנוהל: תקנות, פיקוח, אכיפה - כללי	נוהל מס' RS-01-01
כתב: זאב קציר	מהדורה: 3
תפקיד: מפקח קרינה	דף מס' 2 מתוך 2

4. ארגון פקוח מוסדי

- 4.1. דין החומרים הרדיואקטיביים כדין רעל ולכן חל עליהם פקוח. בהתאם לכך חייבים הרכש, האחסון, השימוש והסילוק של חומרים רדיואקטיביים ברישוי ופקוח.
- 4.2. בכל מוסד ימנה המעביד לצורך הפקוח על עבודה בקרינה מייננת ממונה לבטיחות קרינה.
- 4.3. פקוח זה מתייחס לקרינה מייננת ממקורות רדיואקטיביים וממתקני מיצרי קרינה כגון מכשירים לקרינת X למטרות שונות, מאיצים וכו'.
- 4.4. האחריות לפקוח במוסד מוטלת על הממונה לבטיחות קרינה אשר מחזיק את היתר לעיסוק בחומר רדיואקטיבי ואת ההיתר לעיסוק במתקני יוצרי קרינה מטעם המשרד לאיכות הסביבה ו/או משרד הבריאות. אחריות זו הינה אישית ומשפטית.
- 4.5. בטכניון היחידה לפקוח סכנות קרינה (פס"ק) הוא הגוף המקצועי האחראי לנושא בטיחות הקרינה.

5. גופי אכיפה ופקוח ארציים

- 5.1. המשרד לאיכות הסביבה אחראי להנפקת היתרים למתקנים עם מקורות רדיואקטיביים ולמתקנים יוצרי קרינה. כמו כן המשרד הוא האחראי להיבטים סביבתיים הקשורים בעבודה בקרינה מייננת.
- 5.2. משרד העבודה (התעסוקה) - הוא האחראי להיבטים הקשורים בבריאותם וגיהותם של עובדים העוסקים בקרינה מייננת.
- 5.3. משרד הבריאות - הוא האחראי להנפקת היתרים למתקני יוצרי קרינה לשימוש רפואי ו/או וטרינרי.
- 5.4. משרד התחבורה - הוא האחראי להנפקת היתרים להובלת חומרים רדיואקטיביים הן לנהגים והן לרכבים.
- 5.5. מעבדה מוסמכת לקרינה - גוף מקצועי שבאמצעותו מבקרים המשרדים הממשלתיים שפורטו לעיל את העבודה בקרינה מייננת (ראה לעיל סעיף 3.9 בנוהל RS-01-01)

6. חלות הנהלים

- 6.1. כל היחידות בטכניון רבתי וכל היחידות המסונפות לטכניון.
- 6.2. יחידות וגופים הממוקמים בשטחים השייכים לטכניון גם אם אינם תואמים להגדרה לפי סעיף 6.1

שם הנוהל: תקנות פקוח אכיפה-ארגון יחידת פס"ק	נוהל מס' RS-01-02
כתב: זאב קציר	מהדורה: 3
תפקיד: מפקח קרינה	דף מס' 1 מתוך 1
אישר: פרופ' עזרא אליאס	תפקיד: ממונה לבטיחות קרינה

מבנה היחידה וגופים קשורים אליה

- (1) ראש היחידה
- (2) מדור טכני
- (3) מזכירות
- (4) מדור רפואי
- (5) אחראים לבטיחות קרינה וסגניהם

(1) **ראש היחידה** - מתמנה על ידי הנהלת הטכניון והוא אחראי לפעילות היחידה ומשמש כממונה לבטיחות קרינה במוסד כלפי כל הגופים הארציים. בידו "ההיתר לעיסוק בחומרים רדיואקטיביים" ו" ההיתר לעיסוק במתקני קרינה" מטעם המשרד לאיכות הסביבה. היתרים אלו מקנים לו את הסמכות לאשר רכישת חומרים רדיואקטיביים ומתקני יוצרי קרינה עבור הטכניון כולו ולפקח על השימוש בהם. כמו כן הוא אחראי לבצוע תקנות שפורטו בנוהל RS-01-01 סעיף 2. אחריותו של ראש היחידה ביחס לבטיחות הקרינה בטכניון כולו הינה אישית ומשפטית. בהתאם לדרישות החוק ימנה ראש היחידה באשור הנהלת הטכניון ממלא מקום לראש היחידה אשר יהיה אחראי לפעולת היחידה בעת היעדרו. שמו של ממלא המקום יופיע גם הוא בהיתרים של המשרד לאיכות הסביבה.

(2) **מדור טכני** - מרכז את פעולות הפקוח, ההדרכה והייעוץ המקצועי בנושאי בטיחות קרינה

(3) **מזכירות** - מרכזת את הצד המנהלי של שרותי היחידה

(4) **מדור רפואי** - מרכז את הפקוח הרפואי על עובדי הקרינה ומנהל את התיעוד הרפואי

(5) **אחראים לבטיחות קרינה וסגניהם** - אחראים אלו ממונים מבין אנשי היחידות השונות בהם עוסקים בקרינה מייננת. הם בקיאים בנושאי העבודה בקרינה מייננת המתבצעת ביחידתם ומשמשים כאנשי קשר בין פס"ק-טכניון ליחידתם.

שם הנוהל: תקנות פקוח, אכיפה- קשר עם יחידת פס"ק	נוהל מס' RS-01-03
כתב: זאב קציר	מהדורה: 3
אישר: פרופ' עזרא אליאס	דף מס' 1 מתוך 2
תפקיד: מפקח קרינה	
תפקיד: ממונה לבטיחות קרינה	

1. מיקום יחידת פס"ק - טכניון

היחידה ממוקמת בקומה א בנין קנדה- לימודי חוץ והמשך בקרית הטכניון (בעבר הנדסה גרעינית). הגישה למשרדי היחידה (חדרי 116 ו- 117) ולמעבדת המדור הטכני שלה (חדר 131) היא דרך הכניסה הראשית לבנין.

הכנסת והוצאת של מקורות רדיואקטיביים מותרת אך ורק דרך כניסת השרות שבקצה הצפוני-מערבי של הבניין בקומה ב.

הכנסה והוצאה של מקורות רדיואקטיביים דרך הכניסה הראשית והדלת שבקומה א- אסורה בהחלט.

2. מען יחידת פס"ק-טכניון

(1) בעברית: היחידה לפקוח סכנות קרינה (פס"ק-טכניון) הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל חיפה קרית הטכניון 32000

(2) באנגלית: Radiation Safety Unit (TRSU)
Technion-Israel Institute of Technology
IL-32 000 Haifa – Technion City
ISRAEL

3. קשר פקסימיליה 04- 8293868

4. קשר טלפוני: ימים א-ה בין השעות 0730-1530

מזכירות היחידה 04-8294392
04-8295664

ראש היחידה 04-8295664
המדור הטכני 04-8295664
מעבדת מדור טכני 04-8294378

5. קשר "חרום"

במקרה חירום כשיש צורך דחוף להתקשר עם יחידת פס"ק-טכניון מחוץ לשעות העבודה ניתן להתקשר לטלפון מס':

תורן כוננות (בימי א עד ה בין השעות 16⁰⁰-20⁰⁰) 0524-869950

אם לא הושג קשר עם אחד הטלפונים הרשומים לעיל ניתן לפנות ל-"מוקד הסביבה" 08-9253321